

Vyhodnotenie pripomienok

k návrhu trojkriteriálneho testu na maloobchodnom trhu č. 6

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) dňa 8.7.2015 zverejnil na svojej verejne dostupnej internetovej stránke <http://www.teleoff.gov.sk/data/files/45802.pdf> návrh trojkriteriálneho testu na maloobchodnom trhu č. 6, ktorý je v Rozhodnutí úradu z 18. novembra 2014, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov, definovaný ako: „prístup k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení pre bytových a nebytových zákazníkov“ (ďalej len „relevantný trh č. 6). Súčasne úrad zverejnil na svojej verejne dostupnej internetovej stránke Výzvu na podávanie pripomienok k trojkriteriálnemu testu na relevantnom trhu č. 6, v ktorej stanovil mesačnú lehotu na zaslanie písomných pripomienok. Záverom trojkriteriálneho testu na predmetnom trhu je, že **trojkriteriálny test na maloobchodnom trhu č. 6 nie je splnený, a preto by predmetný trh nemal podliehať ex ante regulácii a z uvedeného dôvodu úrad navrhuje maloobchodný trh č. 6 vyňať z Rozhodnutia úradu z 18.11.2014, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov.**

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „ST, a.s.“) zaslala svoje pripomienky k predmetnému návrhu v procese konzultácií podľa § 10 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“), listom č. 40372/2015, ktorý bol úradom zaevidovaný dňa 10.8.2015 pod č. OER/2296/2015.

Úrad podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách spolupracuje s Protimonopolným úradom Slovenskej republiky (ďalej len „PMÚ SR“) v otázkach určenia relevantných trhov v oblasti elektronických komunikácií, analýzy relevantných trhov a určenia podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu. V súlade s uvedeným úrad požiadal PMÚ SR o stanovisko k predmetnému návrhu.

PMÚ SR vo svojom stanovisku uviedol, že k predmetnému návrhu nemá žiadne pripomienky.

Pripomienky spoločnosti ST, a.s.

Jednotlivé pripomienky sú vymedzené odkazom na stranu a odsek v rámci jednotlivých častí trojkriteriálneho testu. Najprv je kurzívou uvedené pôvodné znenie textu analýzy a následne návrh spoločnosti ST, a.s. resp. návrh znenia a jeho odôvodnenie.

Pripomienka č. 1

2. Trojkriteriálny test.

2.2. Zdroje informácií

Strana 9

„...úrad využil hlavne informácie a údaje získané od všetkých oslovených podnikov poskytujúcich verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia, z vlastného prieskumu, ako aj z verejne dostupných zdrojov.

...úrad oslovil a požiadal o vyjadrenie okrem spoločnosti ST aj podniky, ktoré v elektronickom zbere údajov uviedli, že v sledovanom období poskytovali verejnú telefónnu službu v pevnom mieste viac ako 100 koncovým užívateľom.“

Návrh: Navrhujeme, aby úrad špecificky uviedol konkrétne podniky, ktoré oslovil a ktorých informácie a údaje využil.

Tiež navrhujeme uviesť, akého rozsahu trhu sa týkajú informácie, t.j. akú časť trhu tvoria neoslovené podniky.

Tiež navrhujeme uviesť, prečo úrad neoslovil ostatné podniky, resp. čo ho viedlo k uvedenému kritériu 100 koncových užívateľov.

Rovnako navrhujeme pri trojkriteriálnom teste využiť informácie a údaje od všetkých podnikov, aby sa zabezpečilo objektívne posúdenie celého trhu.

Odôvodnenie: Uvedené obmedzenia dopytu úradu na nedostatočne identifikovanú skupinu oslovených podnikov, vyvolávajú nejasnosti o rozsahu zisťovania úradu a teda dostatočnosti zistenia skutkového stavu a objektívnosti zistení pre vykonanie trojkriteriálneho trhu a spôsobujú tiež netransparentnosť pre účel posúdenia korektnosti postupu úradu.

Nie je jasné, či úrad ďalej využíva len údaje časti a ktorých podnikov pre posúdenie celého trhu, čo by podľa ST nebolo pre účel posúdenia celého trhu správne a tiež ani, od akej časti podnikov údaje čerpá a teda aká je relevantnosť týchto informácií pomerne k celému trhu.

Rovnako nie je vysvetlené, ako a prečo úrad určil kritérium 100 koncových užívateľov a ani, koľkých a ktorých podnikov sa uvedené kritérium dotklo a podnikov s akým celkovým počtom účastníkov sa naopak netýkalo.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad pri vypracovaní trojkriteriálneho testu na relevantnom trhu č. 6 vychádzal z Elektronického zberu údajov, z informácií od oslovených podnikov poskytujúcich verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia, z vlastného prieskumu, ako aj z verejne dostupných zdrojov. Údaje do Elektronického zberu údajov majú povinnosť poskytnúť všetky zaevidované podniky. Úrad teda pri vyhodnocovaní vývoja trhu, trhových podielov a iných kvantitatívnych ukazovateľov vychádzal z údajov **všetkých** podnikov, ktoré poskytujú prístup k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení pre

koncových zákazníkov a pôsobia na relevantnom trhu č. 6. Úrad súčasne oslovil vybrané podniky so žiadosťou o vyjadrenie. Spoločnosti, ktoré poskytujú prístup k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení pre koncových zákazníkov a podľa elektronického zberu údajov mali menej ako 100 koncových pripojení, mali trhovú podiel podľa počtu koncových zákazníkov k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení len 0,086% z celkového počtu koncových zákazníkov pripojených k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Z uvedeného percentuálneho podielu je vidieť, že ich vplyv na trh je zanedbateľný a úrad, z pohľadu hospodárnosti, a tiež z dôvodu predchádzania neprimeraného zaťažovania týchto malých podnikov, sa rozhodol ich neoslovovať samostatnými listami. Úrad doplnil zoznam oslovených podnikov do textu trojkriteriálneho testu.

Pripomienka č. 1 akceptovaná

Pripomienka č. 2

2.3.1. Vecné vymedzenie maloobchodného trhu č. 6

Strana 11, prvý odsek; tiež druhý odsek, bod B), strany 12 prvý odsek a štvrtý odsek *„Za službu prístupu k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení pre bytových a nebytových zákazníkov úrad považuje prístup, ktorý umožňuje koncovým zákazníkom fyzické pripojenie koncového zariadenia k verejnej telefónnej sieti za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, pričom poloha koncového bodu sa nemení alebo je zabezpečená technickými, prípadne technologickými prostriedkami na obmedzenie mobility koncového bodu. Poloha koncového bodu je definovaná konkrétnym geografickým číslom.*

...

B) podľa použitej infraštruktúry:

...

- *prístup prostredníctvom verejných mobilných telefónnych sietí, ak je koncovému užívateľovi obmedzená mobilita služieb.*

Návrh: Navrhujeme, aby úrad pri vecnom vymedzení trhu zaradil na spoločný trh aj služby OTT resp. mobilnú verejnú telefónnu službu bez ohľadu na obmedzenie mobility služieb.

Odôvodnenie: ST poukázal na skutočnosti jasne prezentujúce vzájomné priame ovplyvňovanie týchto služieb a služieb verejnej telefónnej služby poskytovaných v pevnom umiestnení, ako ju v trojkriteriálnom teste definuje úrad.

I z nasledujúceho textu trojkriteriálneho testu je zrejmé, že obmedzenie mobility pre účel využitia technológií fix GSM na tomto trhu je umelé a teda neexistuje reálny technický rozdiel medzi takto poskytovanými službami.

Dopyt po verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení, osobitne pre bytových zákazníkov, je nízky, argumentom je prevažne nepotrebnosť služby popri mobilnej verejnej telefónnej službe. Rovnako je i úradu zrejmý celkový pokles trhu služieb prístupu k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení, na ktorý úrad pri súčasnej definícii trhu nedal žiadne vysvetlenie, resp. ho ďalej uvádza práve vo vzťahu jasnej substitúcie mobilnou verejnou telefónnou službou.

Služby OTT dokážu využívať rôzne prístupy a pri časti koncových užívateľov tak už dnes nahrádzajú prístup v pevnom umiestnení, ako ho špecifikuje úrad.

Mobilita resp. i nomadicita je dnes chápaná ako konkurenčná výhoda hlasových služieb, ktoré smerujú ku konvergencii a teda k jednej hlasovej službe využívajúcemu všetky uvedené možnosti a k jednému trhu. Pevné umiestnenie nie je dnes relevantné kritérium z pohľadu dopytu po hlasových službách. Odhliadnutie od efektov tohto trendu, ktorý už dnes výrazne ovplyvňuje skúmaný trh, podľa názoru ST skresľuje pohľad na tento trh.

Záver úradu z pohľadu nepotrebnosti ďalšej regulácie tohto trhu je podľa ST síce správny, ale nezohľadnenie uvedeného by tiež mohlo byť zneužívané pre nekorektnú argumentáciu rôznych hráčov na trhu do budúcnosti.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad uznáva čiastočné ovplyvňovanie relevantného trhu OTT službami, avšak trvá na svojom názore, že v prípade volaní prostredníctvom aplikácií ako sú napr. SKYPE, ICQ, Viber, MSN, Yahoo a pod. ide o služby on-line komunikácie, ktoré je v súčasnosti možné považovať len za doplnkové služby, ale nie za substitút. Rozvoj týchto služieb súvisí s rozvojom vysokorýchlostného prístupu na internet. Podľa názoru úradu, OTT služby, ako nemanážovaný VoIP, nie sú plnohodnotnou alternatívou poskytovania prístupu k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby.

Nezaradeniu mobilného prístupu na skúmaný trh sa úrad vyjadril v stanoviskách k pripomienkam č. 6 a 7.

Pripomienka č. 2 neakceptovaná

Pripomienka č. 3

Strana 12 a 13, popis ku Grafu č. 1 a Graf č. 1

„Nasledujúci graf č. 1 znázorňuje percentuálne rozdelenie počtu prístupov k verejnej telefónnej sieti podľa použitej infraštruktúry k 31.12.2014.2

Návrh: Navrhujeme jasne a transparentne uviesť, že v údajoch sú zohľadnené údaje za všetky podniky pôsobiace na trhu resp. obmedzenia, ak tomu tak nie je a dôvody,

prečo uvedené nemá vplyv na objektívnosť a správnosť záverov trojkriteriálneho testu.

Odôvodnenie: Odstránenie nejasnosti a transparentnosť, v nadväznosti na našu prvú pripomienku (viď vyššie k strane 9).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad upravil popis ku grafu č. 1 tak, aby bolo zrejmé, že tento graf znázorňuje percentuálne rozdelenie počtu **všetkých** prístupov k verejnej telefónnej sieti podľa použitej infraštruktúry k 31.12.2014.

Pripomienka č. 3 akceptovaná

Pripomienka č. 4

Strana 15, tretí odsek.

„Podnikmi poskytujúcimi prístup k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení pre bytových a nebytových zákazníkov môžu byť len podniky, ktoré poskytujú hlasové služby, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby, čiže v prípade poskytovania hlasových služieb prostredníctvom IP protokolu na geografických číslach (pri štandarde verejnej telefónnej služby) poskytovateľ kontroluje kvalitu služieb (QoS) poskytovaných cez IP sieť.“

Návrh: Upraviť, aby bolo zrejmé, ktoré kritériá úrad má na mysli pri tejto špecifikácii, teda:

„.... môžu byť len podniky, ktoré poskytujú hlasové služby, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby, čiže v prípade poskytovania hlasových služieb prostredníctvom IP protokolu sú to služby poskytované na geografických číslach (pri štandarde verejnej telefónnej služby), pri ktorých poskytovateľ kontroluje kvalitu služieb (QoS) poskytovaných cez IP sieť.“

Špecifikovať, o akú kvalitu služby má ísť, keďže nie je zrejmé, kde a ako je podľa úradu zadefinovaná.

Odôvodnenie: Transparentnosť a zrozumiteľnosť kritérií. Samotná výhrada ST ohľadom vymedzenia trhu nie je týmto dotknutá.

Súlad so špecifikáciou kritéria geografického čísla i na strane 11 prvý odsek pre účel využívania prístupu prostredníctvom verejných mobilných telefónnych sietí s obmedzenou mobilitou.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad v tejto časti uviedol, že na predmetný trh patrí služba prístupu za účelom poskytovania manažovaného VoIP volania, pri ktorom je manažovaná kvalita služby a takýto typ volania spĺňa vlastnosti verejnej telefónnej služby. Úrad nepokladá za potrebné opísať kvalitatívne charakteristiky manažovaného VoIP volania na účely daného trojkriteriálneho testu.

Pripomienka č. 4 neakceptovaná

Pripomienka č. 5

Strana 15, posledný odsek pokračujúci na strane 16, prvý odsek resp. druhý odsek.

„V súčasnej dobe sa začínajú na maloobchodnej úrovni objavovať nové trendy poskytovania tzv. OTT služieb...

Úrad zastáva názor, že hlasovú službu, ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete Internet a nemá vlastnosti verejnej telefónnej služby nie je možné považovať za úplne zastupiteľnú vzhľadom k tomu, že poskytovatelia OTT služieb pri poskytovaní nemanážovaného VoIP-u nemajú také práva a povinnosti ako poskytovatelia verejnej telefónnej služby a teda takéto volania nemajú tie isté vlastnosti ako má verejná telefónna služba. Úrad nezahrnul OTT služby na tento relevantný trh.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že manažovaný VoIP je súčasťou predmetného trhu a OTT služby (nemanážovaný VoIP) nie sú súčasťou predmetného trhu.“

Návrh: Navrhujeme služby OTT zaradiť na skúmaný trh.

V opačnom prípade navrhujeme minimálne jasne špecifikovať, aké konkrétne vlastnosti úrad považuje za rozhodné z pohľadu zastupiteľnosti dopytu a ponuky.

Odôvodnenie: Ako sme už uviedli aj v rámci vyjadrenia v procese zberu informácií, uvedené služby a ich využívanie majú priamy dopad na súťaž a možnosť podniku správať sa nezávisle ako i na využívanie a podmienky poskytovania pevného prístupu pre účel poskytovania verejnej telefónnej služby. Predstavujú nielen konkurenčnú hrozbu ale priamy konkurenčný vplyv pre poskytovanie pevného prístupu pre účel poskytovania verejnej telefónnej služby.

Požiadavka minimálne špecifikovať konkrétne vlastnosti rozhodné z pohľadu zastupiteľnosti dopytu a ponuky a teda jej zaradenia na trh predstavuje transparentný prístup a tiež základ pre jasnosť postupu, ktorý úrad zvolil pri posúdení zaradenia služieb na predmetný trh.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad sa k nezahrnutiu OTT služieb vyjadril už v stanovisku k pripomienke č. 2.

Pre uskutočnenie volania prostredníctvom aplikácie je potrebné mať aktívne dátové služby, čo je zásadný rozdiel pre koncového užívateľa. Ďalej poskytovatelia OTT služieb nie sú povinní zabezpečiť identifikáciu volaného, dovolateľnosť na číslo 112, umožniť prenos geografického čísla. Podľa názoru úradu, OTT služby, ako nemanajovaný VoIP, nie sú plnohodnotnou alternatívou poskytovania prístupu k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby.

Pripomienka č. 5 neakceptovaná

Pripomienka č. 6

Strana 16, tretí odsek

„Úrad ďalej skúmal zastupiteľnosť prístupu koncových zákazníkov k verejnej telefónnej sieti za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení a prístupu koncových zákazníkov k verejnej telefónnej sieti za účelom poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby.

...

Za verejnú mobilnú telefónnu službu je považovaná služba, ktorá je poskytovaná za pohybu a bez prerušenia volania, teda umožňuje tzv. „handover“ medzi jednotlivými základňovými stanicami verejnej mobilnej telefónnej siete, ako aj možnosťou využívať medzinárodný roaming v sieti zahraničného operátora. Aj keď obidve služby, aj prístup k verejnej telefónnej sieti za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení aj prístup koncových zákazníkov za účelom poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby poskytujú koncovým zákazníkom prístup do siete umožňujúci hlasové volania, prístup v pevnom umiestnení je viazaný s domácnosťou, alebo sídlom, kanceláriou, či prevádzkou podnikateľa, zatiaľ čo mobilný prístup, je viazaný na užívateľa a je mu k dispozícii kdekoľvek sa nachádza doma, aj v zahraničí s využitím medzinárodného roamingu.“

...

Návrh: Pri charakteristike mobilnej telefónnej služby navrhujeme zohľadniť aj skutočnosť viazania jej poskytovania na špecifické, úradom pridelené frekvencie.

Rovnako navrhujeme prehodnotiť tvrdenie o viazaní služieb v pevnom umiestnení domácnosťou, alebo sídlom, kanceláriou, či prevádzkou podnikateľa, zatiaľ čo mobilný prístup, je viazaný na užívateľa a je mu k dispozícii kdekoľvek sa nachádza, naopak uznať, že tak služby v pevnom umiestnení ako i mobilný prístup je poskytovaný vždy konkrétnemu subjektu, buď fyzickej osobe a alebo právnickej osobe vrátane inštitúcií a v oboch prípadoch teda prístup v prvom rade reprezentuje subjekt, nie lokalitu. Mobilný telefón, rovnako ako telefón v pevnom umiestnení môže

obsluhovať hocikto, nie len osoba, ktorá je účastníkom, ale napríklad i jej rodinní príslušníci či kolegovia.

Navrhujeme na základe uvedeného prehodnotiť zaradenie verejnej mobilnej telefónnej služby na rovnaký trh.

Odôvodnenie:

Súladi s ďalším textom trojkriteriálneho testu, kde úrad sám na strane 40 odkazuje na obmedzenia a podmienky na využívanie frekvenčného spektra, spojené napríklad aj s tu uvádzanou mobilnou telefónnou službou.

Podľa skúseností ST s oboma službami je potrebné uznať, že tak služby v pevnom umiestnení ako i mobilný prístup je poskytovaný vždy konkrétnemu subjektu, buď fyzickej osobe a alebo právnickej osobe vrátane inštitúcií a v oboch prípadoch teda prístup v prvom rade reprezentuje subjekt, nie lokalitu. Rovnako mobilný telefón, tak ako telefón v pevnom umiestnení, môže obsluhovať hocikto, nie len osoba, ktorá je účastníkom, ale napríklad i jej rodinní príslušníci či kolegovia.

Samotná mobilita je dnes reálne chápaná ako konkurenčná výhoda a nie ako kritérium rozlišujúce trhy z pohľadu potrieb zákazníka.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad na základe pripomienky spoločnosti ST, a.s. **do tejto časti doplnil**, že: „Jednou z prekážok vstupu na trh verejnej mobilnej telefónnej služby sú obmedzenia a podmienky, ktoré sa viažu na využívanie frekvenčného spektra. Toto obmedzenie sa netýka vstupu na trh verejnej telefónnej služby prostredníctvom fixnej siete.“

Úrad trvá na svojom vyjadrení, že prístup koncových zákazníkov za účelom poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby poskytujú koncovým zákazníkom prístup do siete umožňujúci hlasové volania, prístup v pevnom umiestnení je viazaný s domácnosťou, alebo sídlom, kanceláriou, či prevádzkou podnikateľa, zatiaľ čo mobilný prístup, je viazaný na užívateľa a je mu k dispozícii kdekoľvek sa nachádza doma, na Slovensku, alebo aj v zahraničí s využitím medzinárodného roamingu.

Úrad **nesúhlasí** s názorom spoločnosti ST, a.s. so zaradením verejnej mobilnej telefónnej služby na rovnaký trh.

Pripomienka č. 6 čiastočne akceptovaná

Pripomienka č. 7

Strana 18, tretí odsek, prvý odsek pod grafom č. 6 a tiež nasledujúci odsek pokračujúci na strane 19 prvý odsek, resp. druhý odsek.

„Ako bolo už vyššie spomenuté ide o samostatné trhy, ktoré sa vyvíjali a vyvíjajú samostatne. Vo všeobecnosti prejavy fix-mobilnej substitúcie sa zvyšujú na maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby, avšak podľa názoru úradu stále nie

je prístup koncových zákazníkov k verejnej telefónnej sieti za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení a prístup koncových zákazníkov k verejnej mobilnej telefónnej sieti za účelom poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby súčasťou toho istého trhu, ale nie sú úplnými substitútmi....

... Dá sa predpokladať, že jednotliví členovia domácností odoberajú aj verejnú mobilnú telefónnu službu, čiže obe služby sa vzájomne dopĺňajú. Podľa názoru úradu koncoví zákazníci hodnotia tieto služby ako služby samostatné a vnímajú charakteristiky verejnej pevnej telefónnej služby a mobilnej telefónnej služby rôzne. Úrad nemá žiadne signály z trhu o prechode nebytových zákazníkov typu stredné a väčšie firmy, štátna a verejná správa na výhradne verejnú mobilnú telefónnu službu. Z pohľadu do budúcnosti sa nedá predpokladať zásadnejšie rušenie pevných liniek nebytovými zákazníkmi a ich prechod na výhradne verejnú mobilnú telefónnu službu. V súvislosti s vyššie uvedeným úrad nepovažuje mobilný prístup do verejnej telefónnej siete za plne zastupiteľný k prístupu do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení.“

Návrh:

Prehodnotiť tvrdenie o samostatnosti trhov a ich samostatnom vývoji. Priznať minimálne vysokú mieru vplyvu mobilného prístupu do verejnej telefónnej siete na súťaž a konkurenčnosť na skúmanom trhu.

Prehodnotiť tvrdenie len o vzájomnom dopĺňaní sa služieb. V opačnom prípade názor úradu podložiť konkrétnymi argumentmi a dôkazmi.

Zaradiť mobilný prístup do verejnej telefónnej siete na spoločný trh so skúmaným trhom. Posúdiť aj zaradenie zvlášť pre bytových a zvlášť pre nebytových zákazníkov.

Odôvodnenie:

Samotné údaje a grafy uvádzané úradom jasne dokumentujú priame ovplyvňovanie jedného trhu druhým. Je zrejmé že celkový pokles objemu trhu prístupu k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení je dôsledkom jeho nahrádzania – substitúcie službami mobilného prístupu. Mobilita je len ďalší bonus – konkurenčná výhoda získaná využitím alternatívy mobilného prístupu voči prístupu k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení.

Je rovnako zrejmé, že bez alternatívy mobilného prístupu plne nahradzujúcej potreby uspokojované doteraz prístupom k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení by počet prístupov k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení neklesal.

Ak úrad nemá žiadne signály z trhu o prechode nebytových zákazníkov typu stredné a väčšie firmy, štátna a verejná správa na výhradne verejnú mobilnú telefónnu

službu, signály o prechode bytových zákazníkov sú zrejmé z aj z tu úradom prezentovaných grafov a údajov.

Rovnako je zrejmý už dlhodobý trend záujmu o mobilitu resp. i nomadicitu služieb aj u nebytových zákazníkov. Mobilita resp. i nomadicita služieb je dnes chápaná ako konkurenčná výhoda hlasových služieb, ktoré smerujú ku konvergencii a teda k jednej hlasovej službe využívajúcemu všetky uvedené možnosti a k jednému trhu.

Pevné umiestnenie nie je dnes relevantné kritérium z pohľadu dopytu po hlasových službách. Odhliadnutie od efektov tohto trendu, ktorý už dnes výrazne ovplyvňuje skúmaný trh, podľa názoru ST skresľuje pohľad na tento trh.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad trvá na svojom vyjadrení, že ide o samostatné trhy, ktoré sa vyvíjali a vyvíjajú samostatne. V samotnom texte trojkriteriálneho testu úrad uviedol, že prejavy fix-mobilnej substitúcie sa zvyšujú na maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby. Avšak napriek tomu nesúhlasí s požiadavkou spoločnosti ST, a.s. zaradiť mobilný prístup do verejnej telefónnej siete na spoločný trh so skúmaným trhom. Mobilný prístup k verejnej telefónnej sa vzťahuje ku konkrétnemu zákazníkovi a prístup je mu k dispozícii bez ohľadu na to kde sa nachádza, samozrejme so zohľadnením pokrytia územia sieťou. Úrad v trojkriteriálnom teste na str. 18 uviedol údaje týkajúce sa penetrácie prístupu k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení ako aj prístupu k verejnej mobilnej telefónnej službe. Už so samotnej úrovne penetrácie je vidieť preferencie koncových zákazníkov, z ktorej vyplýva, že takmer každý dospelý človek vlastní mobilný telefón, zatiaľ čo pevná linka je viazaná s kanceláriou alebo domácnosťou. Podľa názoru úradu koncoví zákazníci hodnotia tieto služby ako služby samostatné a vnímajú charakteristiky verejnej pevnej telefónnej služby a mobilnej telefónnej služby rôzne. Z pohľadu zastupiteľnosti na strane ponuky sa taktiež nedá predpokladať, že by operátori poskytujúci prístup k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení začali poskytovať verejnú mobilnú telefónnu službu. Jednou z prekážok vstupu na trh verejnej mobilnej telefónnej služby sú obmedzenia a podmienky, ktoré sa viažu na využívanie frekvenčného spektra. Toto obmedzenie sa netýka vstupu na trh verejnej telefónnej služby prostredníctvom fixnej siete.

Pripomienka č. 7 neakceptovaná

Pripomienka č. 8

2.4 Kritérium č. 1 – existencia podstatných a trvalých prekážok vstupu

Strana 22, posledný odsek a nasledujúce strany

„.... Okrem poskytovania prístupu k vlastnej sieti v pevnom umiestnení môžu podniky relatívne ľahko vstúpiť na maloobchodný trh prístupu za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení využitím veľkoobchodných vstupov z regulovaných trhov ako napr. veľkoobchodný prenájom účastníckej prípojky WLR od spoločnosti ST, uvoľnený prístup, alebo prístup k dátovému toku bitstream. Ak podnik odoberá veľkoobchodný širokopásmový prístup za účelom poskytovania širokopásmového prístupu svojim koncovým užívateľom, môže ľahko vstúpiť na maloobchodný trh prístupu za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení a ponúkať obe služby spolu, teda aj verejnú telefónnu službu v pevnom umiestnení aj internet.

...“

Návrh: Väčší dôraz pri hodnotení kritéria klásť na skutočnosť existencie vlastnej infraštruktúry podnikov poskytujúcich prístup k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení.

Pri vyhodnocovaní potenciálnej konkurencie zohľadniť aj podniky využívajúce vlastnú infraštruktúru pre poskytovanie služieb prístupu k sieti Internet, ktoré aktuálne neposkytujú prístup k verejnej telefónnej službe v pevnom umiestnení.

Odôvodnenie: Súlad so skutočnosťou, kedy drvivá väčšina prístupov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení je poskytovaná na vlastnej infraštruktúre subjektov, bez potreby využívania veľkoobchodných služieb prístupu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad súhlasí s pripomienkou spoločnosti ST, a.s. a do textu trojkriteriálneho testu doplnil: „Väčšina prístupov za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení je poskytovaná na vlastnej infraštruktúre podnikov. Podniky využívajúce aktuálne vlastnú infraštruktúru len pre poskytovanie služieb prístupu k sieti Internet môžu ľahko vstúpiť na maloobchodný trh prístupu za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení a ponúkať obe služby spolu, teda aj verejnú telefónnu službu v pevnom umiestnení aj internet.“

Pripomienka č. 8 akceptovaná

Pripomienka č. 9

Strana 27 druhý odsek, 28 posledný odsek, strana 29 posledný odsek a súvisiace grafy

„...Z grafu č. 10 vidieť, že po pripočítaní trhového podielu lokálnych podnikov,...

...

V grafe č. 13 sú zobrazené trhové podiely všetkých podnikov (vrátane lokálnych),

....

V podiele ostatných spoločností je započítaný aj podiel lokálnych poskytovateľov prístupu k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení pre nebytových zákazníkov.

Návrh: Navrhujeme vyklarifikovať kritérium lokálnych podnikov a vymenovať lokálne podniky.

Odôvodnenie: Transparentnosť a jednoznačnosť obsahu trojkriteriálneho testu a v ňom použitého pojmu, umožnenie pochopiť a správne interpretovať prezentované grafy, údaje a argumenty a teda i celkovú správnosť vykonaného testu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad do textu trojkriteriálneho testu doplnil názvy podnikov, ktoré nemajú uzatvorenú zmluvu o prepojení so žiadnym iným podnikom a poskytujú prístup za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení.

Pripomienka č. 9 akceptovaná

Pripomienka č. 10

Strana 30 prvý odsek

„Reálnymi konkurentmi na predmetnom trhu sú podniky poskytujúce verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia.,,

Návrh: Upraviť v súlade s už uvedenými návrhmi a zaradiť aj služby OTT a služby mobilného prístupu k verejnej telefónnej sieti na uvedený trh.

Odôvodnenie: Vid' argumenty uvádzané v bodoch vyššie ohľadom zastupiteľnosti a vplyvu uvedených služieb na súťaž na tu definovanom trhu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad sa k prípadnému zaradeniu služby OTT a mobilného prístupu za účelom poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby vyjadril v predchádzajúcich stanoviskách k pripomienkam č.2, č. 5, č. 6 a č. 7.

Pripomienka č. 10 neakceptovaná

Pripomienka č. 11

Strana 31, Tabuľka č. 3

Vid' relevantné časti tabuľky navrhnuté na úpravu:

Návrh:

Navrhujeme upraviť nasledujúce údaje:

a) Pevná linka základ – „cena“

Cena: 13,89 Eur na Cena: 13,90 Eur

b) Doma Happy L - "voľné minúty"

400 voľných minút na 400 voľných minút + bezplatné volania v slabej, silnej a víkendovej prevádzke v rámci SR

c) Biznis Premium - cena

Cena: 57,99 euro na 47,99 euro

Odôvodnenie: Súlad so skutočnosťou.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad v tomto bode akceptoval pripomienku spoločnosti ST, a.s. a predmetné časti tabuľky upravil.

Pripomienka č. 11 akceptovaná.

Pripomienka č. 12

3 Záver

3.1 Záver trojkriteriálneho testu

Strana 39, piaty bod

„Okrem poskytovania prístupu vo vlastnej sieti môžu podniky relatívne ľahko vstúpiť na maloobchodný trh prístupu za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení s využitím veľkoobchodných vstupov z regulovaných trhov ako napr. veľkoobchodný prenájom účastníckej prípojky WLR od spoločnosti ST, uvoľnený prístup, alebo prístup k dátovému toku bitstream. Ak podnik odoberá veľkoobchodný širokopásmový prístup za účelom poskytovania širokopásmového prístupu môže ľahko vstúpiť na maloobchodný trh prístupu za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení a ponúkať obe služby spolu, teda aj verejnú telefónnu službu v pevnom umiestnení s využitím IP technológie aj internet.“

Návrh: Zdôrazniť existenciu a vplyv vlastnej infraštruktúry, na ktorej podniky poskytujú prevažnú časť prístupov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, rovnako zohľadniť vplyv OTT služieb ako i služieb mobilného prístupu k verejnej telefónnej službe na tu definovaný trh a rozšíriť uvedenú definíciu trhu a premietnuť ju i do jeho záverov.

Odôvodnenie: Súlad so skutočnosťou a vid' argumenty ST vyššie.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST, a.s.:

Úrad súhlasí s pripomienkou spoločnosti ST, a.s. a do textu trojkriteriálneho testu doplnil: „Väčšina prístupov za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení je poskytovaná na vlastnej infraštruktúre podnikov.“

Pripomienka č. 12 akceptovaná

v Bratislave, dňa 27. augusta 2015

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie